

Centre for Economic Development,
Transport and the Environment

Kemikaalivalvonta - tilannekatsaus 6.10.2022

Pirjo Korhonen

5.10.2022 | Ympäristönsuojeluviranhaltijat ry, Lammin
biologinen asema

Sisältö

- Kemikaalien parempi huomioiminen ympäristöluvassa ja sen valvonnassa – hanke, Ympäristöministeriö
- Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen erikoistumistehtävä
- Kemikaalilain 11 § mukainen valvonta ELYissä ja kunnissa
- Kemikaalien huomioiminen ympäristölupamääräyksissä
- Kysymyksiä

Ympäristöministeriö: Kemikaalien parempi huomioiminen ympäristöluvassa ja sen valvonnassa –hanke

Tavoitteena

- Parantaa ympäristönsuojelun tasoa kemikaalien osalta
- Yhtenäistää käytäntöjä (toiminnanharjoittajien tasapuolinen kohtelu)
- Tarjota työkaluja prosessin eri vaiheisiin ja eri toimijoille
- Auttaa priorisoinnissa ja helpottaa työtä
- Ottaa KemiDigi käyttöön (yhden luukun periaate)
- Käyttää YSL ja KemL menettelyjä toisiaan tukevina

Tuloksia

- Kemikaalitiedot ympäristöluvassa - ohje toiminnanharjoittajalle ([linkki](#))
- Kemikaalitiedon käyttö ympäristöluvassa – ohje lupa- ja valvontaviranomaisille ([linkki](#))
- Opas biosidivalmisteiden olosuhdevalvontaan ympäristönsuojeluviranomaiselle ([linkki](#))
- Tulossa kemikaaleja koskevat esimerkkimääräykset
- Tulossa - sähköiset KemL 11 § kemikaalivalvontalomakkeet y-valvojille

KemL 11 § valvonta – YM ohjaa

- KAS-ELYn erikoistumistehtävä; kehittää yhteisiä toimintakäytäntöjä
- ELYjen KEHYS-ryhmä: kemikaalikysymysten nostaminen esille, osallistuminen valvonnan kehittämiseen ja edistämiseen ELYissä
- KemL 11 § valvontalomakkeet ja ohjeet tulossa, koekäyttö menossa ELYissä (word)

- **Seurantamittari**

(X kpl YSL-tarkastuksia, joissa mukana KemL-tarkastus)

- **2017:** 1 kpl ELY, jossa osuus hyvä
(yli 25% tarkastuksista sisälsi KemL tarkastuksen)
- **2021: 7 kpl ELYjä, joissa osuus hyvä**

- > KemL11§ lakisääteinen valvonta alkaa toteutua toivotulla tavalla

- **KemiDigin käyttöönotossa hitautta**

Ennen määräaikaistarkastusta

Lista kemikaalikysymyksistä toiminnanharjoittajalle (TH)

- Onko tapahtunut muutoksia

Pyydetään toiminnanharjoittajalta ajantasainen kemikaaliluettelo (nyk. KemiDigi)

Toimitetaan KemL 11§ kemikaalilomakkeet täytettäväksi

Kysymyksiä käytetyistä kemikaaleista/selvilläolovelvollisuus:

- TH:n REACH asetuksen mukainen rooli
- Onko käytössä REACH asetuksen mukaisia vaarallisia (PBT, vPvB tai SVHC), luvanvaraisia tai rajoitettuja aineita?
- Biosideja?
- POP-aineita?
- Vesiympäristölle vaarallisia tai haitallisia aineita (VnA 1022/2006)?
- Onko käytössä VOC-asetuksen 7 § ja 8 § mukaisia aineita?
- Onko käytössä kylmäaineita?

KemL 11 § kemikaalilomakkeet

- Valvonnan perustieto- (A) ja valvontalomake (B), soveltuvat kaikille kemikaalituotteille
  - Liite D REACH rajoitetut aineet
  - Liite E REACH luvanvaraiset aineet
  - Liite F SVHC aineet
  - Liite G Biosidivalmisteet
  - Liite H POP-aineet

Määräaikaistarkastuksella

- Käydään läpi toiminnanharjoittajan vastaukset
  - Kemikaalikysymykset ja/tai kemikaalivalvontalomakkeet
- Kuulostellaan miten kemikaalitietoa hallitaan ja miten lainsäädäntömuutoksia seurataan
- Kemikaalien varastointi ja vuotojen hallinta, riskien hallinta
- Ohjaus ja neuvonta

Neuvotteluosuus

Laitoskierros

Määräaikaistarkastuksen jälkeä

- Muistion laatiminen
- Mahdolliset jatkotoimenpiteet toiminnanharjoittalle
- Ohjauksen ja neuvonnan tarkennus

Luvitus – YM ohjaa

- Ympäristöluvissa käsitellään kemikaaleja hyvin eri tavoin – mitä tietoja kemikaaleista vaaditaan, miten tietoa käsitellään lupaharkinnassa ja millaisia määräyksiä annetaan.

TH tasapuolisen kohtelun varmistamiseksi tarvitaan yhdenmukaistamista.

- Kevätkaudella -22 työryhmä työsti esimerkkimääräyksiä. Perustelut ja ohjeet puuttuu vielä ja niiden osalta työ jatkunee syyskaudella -22.
- Kemikaaleja koskevia määräyksiä on mukana monessa luvan käsittelemässä kokonaisuudessa. Esimerkkimääräysten tarkoituksena on ohjata prosessia niin, että kemikaalit tulee huomioiduksi siellä missä se on tarpeen, ja auttaa y-lupaviranomaista luvan kirjoittamisessa.
- Esimerkkimääräykset kemikaaleista on tarkoitus olla kuten muutkin *esimerkkimääräykset*, joita valmistellaan e-lupaa varten
- Esimerkkimääräyksiä voi ja on tarpeen muokata *tapauskohteisesti*, mutta ne antavat suuntaa siitä mitä kaikkea on huomioitava ja miten määräyksen voi kirjoittaa

Kuntasektorille

- KemL 11 § e-valvontalomakkeet tulevat käyttöön kuntasektorilla, kun ne ovat saatavilla sähköisesti
- Ohjeita jo saatavilla:
  - Kemikaalitiedot ympäristöluvassa - ohje toiminnanharjoittajalle ([linkki](#))
  - Kemikaalitiedon käyttö ympäristöluvassa – ohje lupa- ja valvontaviranomaisille ([linkki](#))
  - Opas biosidivalmisteiden olosuhdevalvontaan ympäristönsuojeluviranomaiselle. (FI/SE) ([linkki](#))
  - Tulossa kemikaaleja koskevat *esimerkkimääräykset y-lupaviranomaisten käyttöön*
  - Kemikaalivuotojen ja sammutusjätevesien hallinta – opas (Tukes, 2019)

K1: mitä kunnan ympäristötarkastajan tulee huomioida kemikaalivalvonnan suhteen. Aihetta voisi taustoittaa lainsäädännöllä ja vastuujaolla, mikäli löytyy hyviä tapausesimerkkejä niin aina parempi

- Kemikaalilaki 11 § velvoittaa sekä valtion että kunnan ympäristöviranomaisia valvomaan yhdenvertaisesti kemikaalien käytön ja varastoinnin olosuhteita, ELY ohjaa kuntia
  - vastueroa sitä kautta, että kemikaalivalvonta kohdentuu käytännössä luvitettuun/rekisteröityyn/ilmoituksenvaraiseen toimintaan, jolloin valtion ja kunnan viranomaisen viranomaiset valvovat "omia" laitoksiaan *eli toiminnan laajuuden näkökulmasta erikokoisia laitoksia* ympäristönsuojeluasetuksen 173/2014 1 § ja 2 § määriteltyjen vastuiden mukaisesti

Kiitos!

- Pirjo Korhonen
Kemikaalivalvonnan erikoistumistehtävä
- Kaakkois-Suomen ELY-keskus
- pirjo.korhonen@ely-keskus.fi

